

ZAKON O IZBORU NARODNIH POSLANIKA

"Službeni glasnik RS", br. 35/00

Zakon o izboru narodnih poslanika**

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom ureduju se izbor i prestanak mandata narodnih poslanika Narodne skupštine Republike Srbije (u daljem tekstu: poslanici).

Član 2.

Gradani biraju poslanike na osnovu slobodnog, opšteg, jednakog i neposrednog izbornog prava, tajnim glasanjem.

Niko nema pravo da, po bilo kom osnovu, sprečava ili primorava građanina da glasa, da ga poziva na odgovornost zbog glasanja i da od njega traži da se izjasni za koga je glasao ili zašto nije glasao.

Član 3.

Narodna skupština Republike Srbije ima 250 poslanika, koji se biraju na četiri godine.

Član 4.

Poslanici se biraju u Republici Srbiji, kao jednoj izbornoj jedinici, na osnovu lista političkih stranaka, stranackih koalicija, drugih političkih organizacija i lista koje predlože grupe građana (u daljem tekstu: izborna lista).

Poslanicki mandati raspodeljuju se srazmerno broju dobijenih glasova.

Član 5.

Gradani imaju pravo da preko sredstava javnog obaveštavanja budu obavešteni o izbornim programima i aktivnostima podnosioca izbornih lista, kao i o kandidatima sa izbornih lista

Sredstva javnog obaveštavanja dužna su da obezbede ravnopravnost u obaveštavanju o svim podnosiocima izbornih lista i kandidatima sa tih lista

Izborna propaganda preko sredstava javnog obaveštavanja i javnih skupova i objavljivanje procene rezultata izbora zabranjeni su 48 casova pre dana održavanja izbora i na dan održavanja izbora do zatvaranja birackih mesta

Član 6

Organi za sprovođenje izbora su Republička izborna komisija i biracki odbori

Član 7

Zaštitu izbornog prava obezbeđuju Republička izborna komisija, Vrhovni sud Srbije i nadležni sudovi

Član 8

Sredstva za sprovođenje izbora za poslanike obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije

II. IZBORNO PRAVO

Član 9

Izorno pravo u smislu ovog zakona obuhvata pravo gradana da na način i po postupku koji je utvrđen ovim zakonom: biraju i budu birani; kandiduju i budu kandidovani, odlučuju o predloženim kandidatima i izbornim listama; da kandidatima javno postavljaju pitanja; da budu pravovremeno, istinito, potpuno i objektivno obavješteni o programima i aktivnostima podnosilaca izbornih lista i o kandidatima sa tih lista, kao i da raspolažu drugim pravima koja su predviđena ovim zakonom

Član 10

Pravo da bira poslanika i da bude biran za poslanika ima građanin sa prebivalištem u Republici Srbiji koji je istovremeno i jugoslovenski državljanin, koji je navršio 18 godina života i poslovno je sposoban (u daljem tekstu: birac)

Član 11

Poslanik ne može istovremeno biti nosilac pravosudne ili druge funkcije na koju ga bira Narodna skupština Republike Srbije, niti drugi funkcioner ili zaposleni koji u republickom organu obavlja poslove koji se odnose na delokrug tog organa, osim u slučajevima utvrđenim Ustavom

Danom potvrđivanja poslanickog mandata licu izabranom od Narodne skupštine Republike Srbije prestaje ta funkcija, a licu zaposlenom u republickom organu počinje da miruje radni odnos

III. BIRAČKI SPISKOVI

Član 12

U Republici Srbiji kompjuterski se vodi opšti biracki spisak po opštinama, kao deo jedinstvenog, povezanog sistema (u daljem tekstu: biracki spisak). Izmene u birackom spisku na području opštine vodi opštinska uprava kao povereni posao

Birački spisak je javna isprava i vodi se po službenoj dužnosti

Gradanin ima pravo uvida u biracki spisak i pravo da zahteva njegove ispravke (upis, brisanje, izmenu ili dopunu birackog spiska)

Biracki spisak je jedinstven i stalan i obavezno se ažurira svake kalendarske godine, najkasnije do 31. marta

Ministar nadležan za poslove uprave bliže će propisati način ažuriranja (ispravljanja, dostavljanja, zaključivanja, prepisivanja, izlaganja i dr.) birackih spiskova

Član 13

Birac može biti upisan samo na jednom mestu u biracki spisak

U biracki spisak upisuju se, prema prebivalištu, biraci, kao i lica koja će u toku važenja birackog spiska postati punoletna, uz primedbu o datumu sticanja punoletstva odnosno birackog prava

Lica privremeno odseljena iz stalnog mesta boravka (izbeglice), upisuju se u biracki spisak u mestu u kome su prijavljeni sa tim statusom

U biracki spisak upisuju se i jugoslovenski državljani koji privremeno borave u inostranstvu, prema njihovom poslednjem prebivalištu pre odlaska u inostranstvo

Gradani koji se nalaze na odsluženju vojnog roka ili na vojnoj vežbi, upisuju se u biracki spisak prema poslednjem prebivalištu

U biracki spisak ne mogu se upisati lica koja su pravosnažnom sudskom odlukom lišena poslovne sposobnosti. Ako su takva lica bila upisana u biracki spisak, briše se iz njega, a kad im se pravosnažnom sudskom odlukom vrati poslovna sposobnost, ponovo se upisuju u biracki spisak

Član 14

Upis u biracki spisak i brisanje iz tog spiska vrši se po službenoj dužnosti, na osnovu podataka iz maticnih knjiga, drugih službenih evidencija, javnih isprava i neposrednog proveravanja

Upis u biracki spisak i brisanje iz tog spiska vrše se na zahtev biraca i na osnovu drugih verodostojnih dokaza

Član 15

Biracki spisak vodi se po sveskama. Sveske birackog spiska vode se za svako naseljeno mesto

Biracki spisak sadrži: redni broj, lično ime, lični broj, pol, godinu rođenja, mesto prebivališta (ulica i broj kuće, selo, zaselak, naselje), prostor za svojeručni potpis biraca i prostor za primedbu

Član 16

Biracki spisak može se voditi i u obliku kartoteke, ili u obliku datoteke na magnetnoj traci, ili na magnetnom disku

Kad se biracki spisak vodi na način iz stava 1. ovog Clana, za svakog biraca vodi se kartotečki listić, odnosno odgovarajući zapis sa podacima na magnetnoj traci odnosno magnetnom disku

Kad se biracki spisak vodi na način iz stava 1. ovog Clana, uz biracki spisak može se voditi imenik u koji se biraci upisuju po mestu prebivališta

Član 17

Kad organ koji vodi biracki spisak utvrdi da je u biracki spisak upisano lice koje je umrlo ili je promenilo prebivalište tako da više ne stanuje na području izborne jedinice, briše to lice iz birackog spiska

O brisanju lica iz stava 1. ovog Clana donosi se rešenje

Rešenje iz stava 2. ovog Clana dostavlja se licu koje je promenilo prebivalište ako je njegovo novo prebivalište poznato, odnosno objavljuje se na uobičajen način u mestu njegovog poslednjeg prebivališta

O upisu u biracki spisak biraca koji se doselio na područje opštine obaveštava se nadležni organ opštine na čijem je području birac prethodno bio upisan u biracki spisak

Na osnovu obaveštenja iz stava 4. ovog Clana birac će se brisati iz birackog spiska

Član 18

Po žalbi na rešenje iz Clana 17. ovog zakona odlučuje ministarstvo nadležno za poslove uprave

Član 19

U roku od tri dana od dana raspisivanja izbora, organ nadležan za vodenje birackog spiska obaveštava građane, putem javnog oglasa ili putem sredstava javnog obaveštavanja, da mogu izvršiti uvid u biracki spisak i tražiti upis, brisanje, izmenu, dopunu ili ispravku birackog spiska

Zahtev za upis, brisanje, izmenu, dopunu ili ispravku birackog spiska podnosi se organu nadležnom za vodenje birackog spiska. Uz zahtev se prilažu i potrebni dokazi

Organ koji vodi biracki spisak doneće rešenje o zahtevu iz stava 2. ovog Clana u roku od 48 časova od dana prijema zahteva. Rešenje se bez odlaganja dostavlja podnosiocu zahteva

Protiv rešenja iz stava 3. ovog Clana može se, u roku od 48 časova od časa dostavljanja rešenja, podneti tužba sudu nadležnom za rešavanje u upravnim sporovima. Tužba se podnosi preko organa koji je doneo rešenje, a on je dužan da tužbu i potrebne spise dostavi nadležnom sudu u roku od 24 časa od časa prijema tužbe

O tužbi iz stava 4. ovog Clana odlucuje sud u roku od 24 casa od casa prijema tužbe, shodno propisima o upravno-sudskom sporu

Odluka suda je pravosnažna i izvršna

Član 20

Biracki spisak zaključuje se najkasnije 15 dana pre dana održavanja izbora

Biracki spisak zaključuje se rešenjem organa koji vodi biracki spisak

Rešenjem iz stava 2. ovog Clana utvrđuje se ukupan broj biraca upisan u biracki spisak, broj biraca u svakoj svesci, datum zaključenja birackog spiska, potpis ovlašćenog lica i pecat organa

Kad se biracki spisak vodi na nacin utvrđen u Clanu 16. ovog zakona, u rešenje kojim se zaključuje biracki spisak unose se na odgovarajuci nacin podaci utvrđeni u stavu 3, ovog Clana

Rešenje iz stava 2. ovog Clana dostavlja se Republickoj izbornoj komisiji najdocije u roku od 24 casa od casa njegovog donošenja

Član 21

Republicka izborna komisija objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije" ukupan broj biraca

Član 22

Po zaključenju birackog spiska upis, brisanje, izmene i dopune ili ispravke u birackom spisku objavljuju se na osnovu odluke nadležnog opštinskog suda u vanparnicnom postupku

Republicka izborna komisija na osnovu odluke nadležnog suda upisuje biraca u biracki spisak, najkasnije 48 casova pre dana određenog za održavanje izbora i objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije" konacni broj biraca

Član 23

Organ nadležan za vodenje birackog spiska sastavlja overen izvod iz birackog spiska za svako biracko mesto, koji se dostavlja Republickoj izbornoj komisiji u roku od 24 casa od casa donošenja rešenja o zaključenju birackog spiska

Izvod iz birackog spiska sacinjava se prema Clanu 15. stav 2. ovog zakona

Organ iz stava 1. ovog Clana izdaje potvrde o izbornom pravu na osnovu obrasca koji propiše Republicka izborna komisija

Ministarstvo nadležno za poslove uprave izvršice nadzor nad sprovođenjem odredaba Zakona o izboru narodnih poslanika koje se odnose na biracke spiskove, najkasnije 20 dana pre dana održavanja izbora

Član 24

Za glasanja koja se istovremeno obavljaju izdaje se onoliko overenih izvoda iz birackog spiska koliko ima glasanja

IV. RASPISIVANJE IZBORA

Član 25

Izbore za poslanike raspisuje predsednik Narodne skupštine Republike Srbije. Odlukom o raspisivanju izbora određuju se dan održavanja izbora i dan od koga pocinju teci rokovi za vršenje izbornih radnji

Odluka o raspisivanju izbora objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije"

Član 26

Od dana raspisivanja do dana održavanja izbora ne može proteći manje od 45 ni više od 90 dana

Član 27

Izbori za poslanike održavaju se najkasnije 30 dana pre isteka mandata poslanika kojima istice mandat

Danom potvrđivanja mandata novoizabranim poslanicima prestaje funkcija poslanika ciji mandat istice

Potvrđivanje mandata poslanika vrši se na osnovu uverenja o izboru za narodnog poslanika i izveštaja Republicke izborne komisije o sprovedenim izborima, u roku od 30 dana od dana održavanja izbora

Na konstitutivnoj sednici Narodne skupštine Republike Srbije obrazuje se komisija od tri Clana radi utvrđivanja saglasnosti uverenja o izboru za narodnog poslanika i izveštaja Republicke izborne komisije

Na osnovu izveštaja komisije iz stava 4. ovog Clana lice koje predsedava konstitutivnom sednicom Narodne skupštine Republike Srbije konstatuje da je Republicka izborna komisija podnela izveštaj o sprovedenim izborima i koja su uverenja o izboru za narodne poslanike u saglasnosti sa tim izveštajem, cime je potvrđen mandat novoizabranim poslanicima

V. ORGANI ZA SPROVOĐENJE IZBORA

1. Položaj organa

Član 28

Organi za sprovođenje izbora su samostalni i nezavisni u radu i rade na osnovu zakona i propisa donetih na osnovu zakona

Za svoj rad organi za sprovođenje izbora odgovaraju organu koji ih je imenovao

Svi državni i drugi organi i organizacije dužni su da pružaju pomoć organima za sprovođenje izbora i da im dostavljaju podatke potrebne za rad

Član 29

Organi za sprovođenje izbora rade u stalnom i proširenom sastavu

Organi za sprovođenje izbora rade u proširenom sastavu od dana utvrđivanja tog sastava do završetka izbora

Organi za sprovođenje izbora odlučuju većinom glasova Članova u stalnom, odnosno proširenom sastavu

Nijedna politička stranka, stranačka koalicija ili druga politička organizacija ne mogu imati više od polovine Članova u stalnom sastavu svih organa za sprovođenje izbora

Član 30

Članovi Republičke izborne komisije i njihovi zamjenici imenuju se na četiri godine, a Članovi birackih odbora i njihovi zamjenici za svake izbore

Članovi i zamjenici Članova organa za sprovođenje izbora ne mogu biti lica koja su međusobno srodnici po pravoj liniji bez obzira na stepen srodstva, u pobocnoj zaključno sa trećim stepenom srodstva, a u tazbinskom srodstvu zaključno sa drugim stepenom srodstva, kao ni braćni drugovi i lica koja su u međusobnom odnosu usvojioca i usvojenika, odnosno staraoca i šććenika

Ako je izborna komisija, odnosno biracki odbor sastavljen suprotno odredbi stava 2. ovog Člana taj organ se raspušta, a izbori, odnosno glasanje se ponavljaju

Zamjenici Članova Republičke izborne komisije i Članova birackih odbora imaju ista prava i odgovornosti kao i Članovi koje zamjenjuju

Pravo glasa u Republičkoj izbornoj komisiji ili birackom odboru ima samo Član tog organa, ili, u njegovom odsustvu, zamjenik

Član 31

Članovi organa za sprovođenje izbora poslanika i njihovi zamjenici moraju imati izbornu pravo

Članovima organa za sprovođenje izbora i njihovim zamjenicima prestaje funkcija u ovim organima kad prihvate kandidaturu za poslanike

Član 32

Rad organa za sprovođenje izbora javan je

Lica koja prate rad organa za sprovođenje izbora dužna su da postupaju u skladu s pravilima koja propisuje Republička izborna komisija

Kad lica iz stava 2. ovog Člana prekrše pravila o održavanju reda na birackom mestu ili na drugi način ometaju rad organa za sprovođenje izbora, organ za sprovođenje izbora može ih udaljiti, a podatke o tome unosi u zapisnik

Kandidat sa izborne liste koja je potvrđena i proglašena ne može prisustvovati radu organa za sprovođenje izbora

2. Republička izborna komisija

Član 33

Republičku izbornu komisiju u stalnom sastavu čine predsednik i šesnaest Članova koje imenuje Narodna skupština Republike Srbije na predlog poslanickih grupa u Narodnoj skupštini Republike Srbije, a u proširenom sastavu i po jedan predstavnik podnosioca izborne liste

Republička izborna komisija ima sekretara koga imenuje Narodna skupština Republike Srbije iz reda stručnih radnika svoje službe, koji učestvuje u radu komisije bez prava odlučivanja

Republička izborna komisija ima i jednog Člana, predstavnika republičke organizacije nadležne za poslove statistike, koji učestvuje u radu komisije bez prava odlučivanja

Predsednik, Članovi Republičke izborne komisije i njen sekretar imaju zamenike

Predsednik, Članovi Republičke izborne komisije i njihovi zamenici moraju biti diplomirani pravnici

Republička izborna komisija rešenjem utvrđuje da podnosilac izborne liste ispunjava uslove za određivanje svojih predstavnika u prošireni sastav ovog organa u roku od 48 časova od proglašenja izborne liste

Rešenje o ispunjenju, odnosno neispunjenju uslova za određivanje predstavnika podnosioca izborne liste Republička izborna komisija dostavlja podnosiocu izborne liste u roku od 24 casa od casa donošenja rešenja

Predstavnik podnosioca izborne liste iz stava 1. ovog zakona postaje Član Republičke izborne komisije u proširenom sastavu najkasnije 24 casa od donošenja rešenja

Sastav Republičke izborne komisije objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije"

Član 34

Republička izborna komisija:

1. stara se o zakonitom sprovođenju izbora,
2. organizuje tehnicku pripremu za izbore,
3. prati primenu i daje objašnjenja u vezi sa primenom ovog zakona,
4. utvrđuje jedinstvene standarde za izborni materijal,
5. propisuje obrasce i pravila za sprovođenje izbornih radnji propisanih ovim zakonom,
6. propisuje vrstu spreja iz Clana 68. stav 4. ovog zakona,
7. određuje i oglašava u "Službenom glasniku Republike Srbije" broj i adresu birackih mesta, najkasnije 20 dana pre dana određenog za održavanje izbora,
8. obrazuje biracke odbore i imenuje predsednika i Clanove birackih odbora
9. utvrđuje broj glasackih listica za biracka mesta, overava ih i zajedno sa overenim izvodom iz birackog spiska, zapisnicki, predaje birackim odborima,
10. određuje izborne akte koji joj se dostavljaju,
11. utvrđuje da li je izborna lista sastavljena i podneta u skladu sa ovim zakonom i proglašava je,
12. donosi rešenje o proglašenju zbirne izborne liste,
13. određuje nacin cuvanja i rukovanja izbornim materijalom,
14. utvrđuje i objavljuje rezultate izbora,
15. utvrđuje broj mandata koji pripadaju svakoj izornoj listi,
16. podnosi izveštaj Narodnoj skupštini Republike Srbije o sprovedenim izborima,
17. dostavlja podatke organima nadležnim za prikupljanje i obradu statistickih podataka,
18. obavlja i druge poslove predviđene ovim zakonom,

Republicka izborna komisija donosi poslovnik o svom radu

Obrasce iz tac. 4. i 5. ovog Clana Republicka izborna komisija je dužna da u roku od pet dana od dana raspisivanja izbora stavi na raspolaganje ucesnicima u izborima

Član 35

Uslove za rad Republicke izborne komisije obezbeduje Narodna skupština Republike Srbije

3. Biracki odbor

Član 36

Biracki odbor u stalnom sastavu cine: predsednik i najmanje dva Clana, a u proširenom sastavu i po jedan predstavnik podnosioca izborne liste

Predsednik i Clanovi birackog odbora imaju zamenike

Biracki odbor imenuje se najdocnije 10 dana pre dana određenog za održavanje izbora

Republicka izborna komisija, u roku od 48 casova od casa donošenja rešenja o proglašenju izborne liste, rešenjem utvrđuje koji podnosilac izborne liste ispunjava uslove za određivanje svojih predstavnika u prošireni sastav birackog odbora

Rešenje o ispunjenju, odnosno neispunjenju uslova za određivanje predstavnika podnosioca izborne liste Republicka izborna komisija dostavlja podnosiocu izborne liste u roku od 24 casa od casa donošenja tog rešenja

Predstavnik podnosioca izborne liste iz stava 1. ovog Clana postaje Clan birackog odbora u proširenom sastavu najkasnije 24 sata od casa donošenja tog rešenja

Podnosioci izbornih lista mogu se sporazumeti da u biracki odbor odrede zajednickog predstavnika

Član 37

Biracki odbor neposredno sprovodi glasanje na birackom mestu, obezbeduje pravilnost i tajnost glasanja, utvrđuje rezultate glasanja na birackom mestu i obavlja druge poslove određene ovim zakonom

Biracki odbor se stara o održavanju reda na birackom mestu za vreme glasanja

Bliža pravila o radu birackog odbora propisuje Republicka izborna komisija

Član 38

U slucaju istovremenog održavanja izbora za narodne poslanike Narodne skupštine Republike Srbije i predsednika Republike biracki odbori obrazovani za sprovođenje izbora za narodne poslanike obavljaju poslove birackih odbora za izbor predsednika Republike

4. Predstavници podnosilaca izbornih lista u organima za sprovođenje izbora

Član 39

Podnosilac izborne liste iz cl. 33. i 36. ovog zakona određuje predstavnike u organima za sprovođenje izbora i o tome obaveštava organe koji su imenovali organe za sprovođenje izbora

Pošto dobiju obaveštenje o licima koja ulaze u proširen sastav, organi za sprovođenje izbora u stalnom sastavu, najdocnije u roku od 24 casa od casa prijema obaveštenja, rešenjem utvrđuju imena lica koja postaju njihovi Clanovi

Ako podnosilac izborne liste ne odredi predstavnika u organ za sprovođenje izbora najdocnije pet dana pre dana određenog za održavanje izbora, taj organ nastavlja da radi i da punovažno odlucuje bez predstavnika podnosioca izborne liste

VI. IZBORNA LISTA

1. Kandidovanje

Član 40

Kandidate mogu, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, predlagati registrovane politicke stranke, stranacke koalicije i druge politicke organizacije (u daljem tekstu: politicke stranke), posebno ili zajedno, kao i grupe gradana

U ime političke stranke, odnosno grupe građana, predlog iz stava 1. ovog Clana može podneti samo lice koje je politička stranka, odnosno grupa građana ovlastila

U ime koalicije stranaka, predlog iz stava 1. ovog Clana podnose najviše dva ovlašćena lica

Član 41

Podnosilac izborne liste može povuci listu najdocnije do dana utvrđivanja zbirne izborne liste

Povlačenjem izborne liste prestaje funkcija predstavnika podnosnoca liste u svim organima za sprovođenje izbora, kao i sva prava koja mu u tom svojstvu po odredbama ovog zakona pripadaju

2. Naziv, utvrđivanje i proglašenje izborne liste

Član 42

Naziv izborne liste određuje se prema nazivu političke stranke koja podnosi listu, a u naziv se može uključiti ime i prezime lica koje politička stranka odredi kao nosioca izborne liste

Ako dve ili više političkih stranaka podnesu zajednicku izbornu listu, naziv izborne liste i najviše dva nosioca izborne liste određuju se sporazumno

Uz naziv izborne liste grupe građana podnosilac određuje bližu oznaku te liste, a u nazivu se može uključiti ime i prezime lica koje grupa građana odredi kao nosioca izborne liste

Lice određeno kao nosilac izborne liste može biti kandidat za narodnog poslanika

Lice određeno kao nosilac izborne liste može biti kandidat za drugi državni organ za koji se istovremeno sprovode izbori

Član 43

Izborna lista je utvrđena kad je svojim potpisima podrži najmanje 10.000 biraca

Republička izborna komisija propisuje oblik i sadržaj obrasca za potpis iz stava 1. ovog Clana i stavlja ga na raspolaganje ucesnicima u izborima u roku od pet dana od raspisivanja izbora

Birac može svojim potpisom podržati izbornu listu samo jednog predlagaca. Svaki potpis iz stava 1. ovog Clana mora biti overen u opštinskom sudu

Visinu naknade za overu potpisa utvrđice Ministarstvo pravde Republike Srbije posebnim aktom

Član 44

Izborna lista dostavlja se Republickoj izbornoj komisiji najdocnije 15 dana pre dana određenog za održavanje izbora

Uz izbornu listu, Republickoj izbornoj komisiji dostavlja se dokumentacija, i to:

1. potvrda o izbornom pravu za svakog kandidata sa izborne liste, u kojoj je naznaceno ime i prezime, datum rodenja, zanimanje i licni broj kandidata,
2. pismena izjava kandidata da prihvata kandidaturu,
3. potvrda o prebivalištu kandidata,
4. pismena saglasnost nosioca liste,
5. ovlašćenje lica koja podnose izbornu listu,
6. uverenje o državljanstvu,
7. sudski overeni, na posebnom obrascu, potpisi biraca koji su podržali određenu izbornu listu

Član 45

Republička izborna komisija proglašava izbornu listu jedne političke stranke (stranačka izborna lista), listu dve ili više političkih stranka (koaliciona izborna lista), odnosno grupe građana (izborna lista grupe građana), odmah po prijemu izborne liste i odgovarajuće dokumentacije, a najkasnije u roku od 24 casa od prijema izborne liste

Rešenje o proglašenju izborne liste iz stava 1. ovog Clana Republička izborna komisija dostavlja bez odlaganja podnosiocu

Član 46

Ako Republička izborna komisija utvrdi da izborna lista nije podneta blagovremeno, donece rešenje o njenom odbacivanju

Ako Republička izborna komisija utvrdi da izborna lista sadrži nedostatke koji su smetnja za proglašenje izborne liste u skladu sa ovim zakonom, donece, u roku od 24 casa od prijema izborne liste, zaključak kojim se podnosiocu izborne liste nalaže da najdocnije u roku od 48 casova od casa dostavljanja zaključka otkloni te nedostatke. Tim zaključkom istovremeno ce se podnosiocu izborne liste ukazati na radnje koje treba da obavi radi otklanjanja nedostataka

Ako Republička izborna komisija utvrdi da izborna lista sadrži nedostatke predviđene ovim zakonom, odnosno ako utvrdi da nedostaci izborne liste nisu otklonjeni, ili nisu otklonjeni u predviđenom roku, donece u narednih 48 casova rešenje kojim se odbija proglašenje izborne liste

3. Zbirna izborna lista

Član 47

Zbirnu izbornu listu utvrđuje Republička izborna komisija i ona sadrži sve izborne liste, sa licnim imenima svih kandidata i podacima o godini rodenja, zanimanju i prebivalištu

Redosled izbornih lista, sa imenima svih kandidata, na zbirnoj izornoj listi utvrđuje se prema redosledu njihovog proglašavanja

Zbirnu izbornu listu Republička izborna komisija objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije", najdocnije 10 dana pre dana određenog za održavanje izbora. Za dan proglašenja zbirne izborne liste uzima se dan njenog objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije"

Svaki podnosilac izborne liste ima pravo da u roku od 48 casova od dana objavljivanja zbirne izborne liste izvrši, preko lica koje ovlasti, uvid u sve podnete izborne liste i dokumentaciju podnetu uz njih.

VII. PREDSTAVLJANJE PODNOSILACA IZBORNIH LISTA I KANDIDATA SA IZBORNIM LISTAMA

Član 48

Podnosioci izbornih lista imaju pravo da u javnim glasilima obaveštavaju građane o programima i aktivnostima, kao i o predloženim kandidatima, u skladu sa odredbama ovog zakona

Član 49

Organizacije koje emituju radio i televizijski program, čiji je osnivač Republika Srbija, obavezne su da od dana raspisivanja izbora, u okviru politicko-informativnog programa čija su cujnost i vidljivost obezbedene na celoj teritoriji Republike, obezbede predstavljanje podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista, kao i iznošenje i obrazlaganje izbornog programa podnosilaca tih lista, u skladu sa ovim zakonom

Organizacijama iz stava 1. ovog Clana nije dozvoljeno da, pod bilo kojim uslovima, omoguce predstavljanje kandidata i iznošenje i obrazlaganje programa podnosilaca izbornih lista u komercijalnom, zabavnom ili drugom programu

Član 50

Urednici i voditelji politicko-informativnih i specijalizovanih emisija organizacija iz Clana 49. ovog zakona obavezni su da u toku izborne kampanje nezavisno i objektivno predstavljaju sve kandidate, a voditelji emisija moraju imati nepristrasan odnos prema svim zastupljenim politickim, socijalnim i etnicko-kulturnim programima politickih stranaka čiji se kandidati predstavljaju

U skladu sa odredbom stava 1. ovog Clana a na osnovu Clana 5. stav 2. ovog zakona, organizuju se emisije kojima se obezbeduje javno suceljavanje izbornih programa podnosilaca izbornih lista i kandidata sa tih lista

Član 51

Po dva predstavnika Javnog preduzeca koje emituje radio i televizijski program a čiji je osnivač Republika Srbija, Vlade Republike Srbije i politickih stranaka koje imaju poslanike u Narodnoj skupštini Republike Srbije, sporazumom utvrduju broj i trajanje emisija za predstavljanje politickih stranaka, politickih organizacija odnosno grupa gradana koje nameravaju da ucestvuju na izborima

Sporazum iz stava 1. ovog Clana zakljucuje se najdocnije pet dana od dana donošenja odluke o raspisivanju izbora i bez odlaganja javno objavljuje

Sredstva javnog obaveštavanja iz stava 1. ovog Clana, uz učešće predstavnika osnivača i podnosioca izbornih lista, utvrđuju bliža pravila za predstavljanje podnosioca izbornih lista, izbornih programa i kandidata sa izbornih lista

VIII. SPROVOĐENJE IZBORA

1. Biracka mesta

Član 52

Glasanje za poslanike obavlja se na birackom mestu. Biracko mesto određuje se za glasanje najviše 2.500, a najmanje 100 biraca. Bliža pravila u vezi sa birackim mestom utvrđuje Republicka izborna komisija

Član 53

Birac glasa na birackom mestu na kome je upisan u izvod iz birackog spiska

Član 54

Svakom biracu obavezno se, najdocije pet dana pre dana održavanja izbora, dostavlja obavještenje o danu i vremenu održavanja izbora, sa brojem i adresom birackog mesta na kome glasa i brojem pod kojim je upisan u izvod iz birackog spiska

Obavještenje iz stava 1. ovog Clana biracima dostavlja organ nadležan za vodenje birackog spiska

Član 55

Svaki birac glasa licno

Birac u toku održavanja izbora može glasati samo jedanput. Glasanje je tajno

Glasa se na overenim glasackim listicima

Na birackom mestu i na 50 metara od birackog mesta zabranjeno je isticanje simbola politickih stranaka i drugog propagandnog materijala

Ako se u toku glasanja naruše pravila iz st. 1. do 4. ovog Clana, biracki odbor se raspušta, a glasanje na tom birackom mestu se ponavlja

Na birackom mestu zabranjeno je korišćenje pejdžera, mobilnih telefona i drugih sredstava veza i komunikacija

Bliža uputstva o merama kojima se obezbeduje tajnost glasanja utvrđuje Republicka izborna komisija

Član 56

Biracka mesta se otvaraju u 7,00 casova, a zatvaraju u 20,00 casova. U toku tog vremena biracko mesto mora biti neprekidno otvoreno

Biracima koji su se zatekli na birackom mestu u trenutku njegovog zatvaranja omogucice se da glasaju

Član 57

Ako se na birackom mestu naruši red, biracki odbor može prekinuti glasanje dok se red ne uspostavi. Razlozi i trajanje prekida glasanja unose se u zapisnik o radu birackog odbora

Ako je glasanje prekinuto duže od jednog casa, produžava se za onoliko vremena koliko je prekid trajao

Član 58

Dok je biracko mesto otvoreno i dok traje glasanje svi Clanovi birackog odbora ili njihovi zamenici moraju biti na birackom mestu

Za svako biracko mesto obezbedice se posebna prostorija u kojoj je moguće obezbediti tajnost glasanja

U prostoriji u kojoj se obavlja glasanje može biti prisutan samo onoliki broj biraca koliko ima obezbedenih mesta za tajnost glasanja

Zabranjeno je zadržavanje na birackom mestu svih lica koja nemaju prava i dužnosti u vezi sa sprovođenjem izbora koja su utvrđena ovim zakonom

Pripadnici policije na dužnosti mogu ući na biracko mesto samo ako su na birackom mestu narušeni red i mir, na poziv predsednika birackog odbora

Zbog povrede odredaba st. 1. do 5. ovog Clana može se podneti prigovor Republickoj izbornoj komisiji, koja odlucuje da li ce se glasanje na tom birackom mestu ponoviti

2. Izborni materijal

Član 59

Glasacki listić sadrži:

1. redni broj koji se stavlja ispred naziva izborne liste,
2. nazive izbornih lista, prema redosledu utvrđenom na zbirnoj listi. sa licnim imenom prvog kandidata sa liste,
3. napomenu da se glasa samo za jednu izbornu listu, zaokruživanjem rednog broja ispred naziva te liste

Član 60

Glasacke listice priprema i overava Republicka izborna komisija

Republicka izborna komisija utvrđuje broj glasackih listica, koji mora biti jednak broju biraca upisanih u biracki spisak

Republicka izborna komisija kontroliše pripremu i overu glasackih listica i određuje broj rezervnih glasackih listica

Glasacki listici štampaju se na jednom mestu, na hartiji zaštićenoj vodenim žigom

Podnosilac izborne liste dostavlja Republickoj izbornoj komisiji ime lica koje ima pravo da prisustvuje štampanju, brojanju, pakovanju glasackih listica i njihovom dostavljanju organima nadležnim za sprovođenje izbora

U opštinama gde su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina glasacki listici se štampaju i na tim jezicima

Republicka izborna komisija bliže propisuje oblik i izgled glasackih listica, način i kontrolu njihovog štampanja i dostavljanje i rukovanje glasackim listicima

Član 61

Ministar nadležan za poslove uprave bliže će propisati oblik i dimenzije glasacke kutije. Glasacke kutije moraju da budu od providnog materijala (pleksiglas, plastika ili slicni materijal)

Član 62

Republicka izborna komisija je dužna da za svaki biracki odbor blagovremeno pripremi materijal za glasanje, a narocito potreban broj glasackih listica, zbirnu izbornu listu, izvod iz birackog spiska, potvrde o izbornom pravu kao i obrazac zapisnika o radu birackog odbora

Primopredaja izbornog materijala vrši se najdocije 48 casova pre dana održavanja izbora

Opštinska uprava stara se o uređivanju birackih mesta i priprema za svaki biracki odbor potreban broj glasackih kutija sa priborom za njihovo pecacenje i priborom za pisanje

Na dan izbora, pre pocetka glasanja, biracki odbor utvrđuje da li je pripremljeni izborni materijal za to biracko mesto potpun i ispravan, da li je biracko mesto uredeno na način kojim se obezbeđuje tajnost glasanja i da li glasanje može poceti, što unosi u zapisnik o svom radu

Član 63

Zbirna izborna lista, s nazivima izbornih lista i imenima svih kandidata, mora za vreme glasanja biti vidno istaknuta na birackom mestu

Sadržaj, oblik i način isticanja zbirne izborne liste iz stava 1. ovog Clana propisuje Republicka izborna komisija

Član 64

Predstavnici podnosilaca izbornih lista i kandidati za poslanike imaju pravo uvida u izborni materijal, a narocito u izvode iz birackih spiskova, zapisnike birackog odbora, zapisnike Republicke izborne komisije i glasacke listice. Uvid se vrši u službenim prostorijama Republicke izborne komisije, kao i kod organa kod kojih se izborni materijal nalazi. Uvid u izborni materijal može se izvršiti u roku od pet dana od dana održavanja izbora

Član 65

Izborni materijal cuva se najmanje cetiri godine

Republicka izborna komisija propisuje nacin korišćenja izbornog materijala

Član 66

Republicka izborna komisija propisuje sadržinu i oblik obrazaca i izbornog materijala potrebnih za sprovođenje izbora u roku od 15 dana od dana njenog imenovanja

3. Glasanje

Član 67

Biracki odbor proverava glasacku kutiju u prisustvu biraca koji prvi dode na biracko mesto. Rezultat kontrole upisuje se u kontrolni list, koji potpisuju Clanovi birackog odbora i birac koji je prvi došao na biracko mesto

U glasacku kutiju ubacuje se kontrolni list, a zatim se ona u prisustvu prvog biraca pecati, što se unosi u zapisnik o radu birackog odbora

Po otvaranju glasacke kutije, najpre se proverava da li u njoj postoji kontrolni list. Ako u glasackoj kutiji nema kontrolnog lista, biracki odbor se raspušta i imenuje se novi, a glasanje na tom birackom mestu se ponavlja

Obrazac kontrolnog lista i nacin pecacenja glasacke kutije propisuje Republicka izborna komisija

Član 68

Birac najpre saopštava birackom odboru svoje licno ime i predaje obaveštenje o glasanju, a licnom kartom ili drugom ispravom dokazuje svoj identitet

Birac ne može glasati bez podnošenja dokaza o svom identitetu. Predsednik ili Clan birackog odbora, pošto utvrdi identitet biraca, zaokružuje redni broj pod kojim je birac upisan u izvod iz birackog spiska i objašnjava mu nacin glasanja

Birac potpisuje biracki spisak i preuzima glasacki listic

Svakom biracu koji je pristupio glasanju i primio glasacki materijal, specijalnim sprejom ce biti obeležen kažiprst desne ruke, kao znak da je vec glasao. Trajanje oznake na kažiprstu je minimum 24 casa

Član 69

Clanovi birackog odbora ne smeju ni na koji nacin uticati na odluku biraca

Clanovi birackog odbora dužni su da biracu, na njegov zahtev, ponovno objasne nacin glasanja

Clanovi birackog odbora dužni su, narocito da pazе da niko ne ometa biraca prilikom popunjavanja glasackog listica i da u potpunosti bude obezbedena tajnost glasanja

Ako se u toku glasanja povrede odredbe iz st. 1. do 3. ovog Clana Republicka izborna komisija raspušta biracki odbor, obrazuje novi biracki odbor i određuje ponavljanje glasanja u tom birackom odboru

Član 70

Birac može glasati samo za jednu izbornu listu sa glasackog listica. Glasa se zaokruženjem rednog broja ispred naziva izborne liste za koju se glasa

Birac sam presavija popunjeni glasacki listic tako da se ne vidi kako je glasao i stavlja ga u odgovarajucu glasacku kutiju, a zatim napušta biracko mesto

Član 71

Na dan izbora ne mogu se vršiti nikakve promene u izvodima iz birackih spiskova

Ako postupi protivno odredbi stava 1. ovog Clana, biracki odbor se raspušta, a glasanje na tom birackom mestu se ponavlja

Član 72

Birac koji nije u mogucnosti da na birackom mestu licno glasa (slepo, invalidno ili nepismeno lice) ima pravo da povede lice koje ce umesto njega, na nacin koje mu ono odredi, ispuniti listic, odnosno obaviti glasanje

Nacin glasanja za biraca iz stava 1. ovog Clana unosi se u zapisnik

Član 73

Biraci koji se nalaze na odsluženju vojnog roka ili na vojnoj vežbi, odnosno biraci koji izvršavaju obavezu u jedinicama ili ustanovama Vojske Jugoslavije, glasaju na objavljenom birackom mestu koje je najbliže kasarni u kojoj služe vojni rok ili se nalaze na vojnoj vežbi

Republicka izborna komisija u "Službenom glasniku Republike Srbije", najkasnije 20 dana pre dana održavanja izbora, objavljuje na kojem, vec određenom birackom mestu, ce glasati vojnici koji se nalaze u određenoj vojnoj pošti na odsluženju vojnog roka ili na vojnoj vežbi

Na osnovu podataka organa koji vodi biracki spisak o biracima iz stava 1. ovog Clana. Republicka izborna komisija je dužna da sacini i overi posebne izvode iz birackog spiska za te birace i da ih, zajedno sa potrebnim brojem overenih glasackih listica i zbirnih izbornih lista dostavi birackim mestima iz stava 1. ovog Clana

IX. UTVRĐIVANJE I OBJAVLJIVANJE REZULTATA IZBORA

1. Utvrđivanje rezultata izbora

Član 74

Po završenom glasanju biracki odbor pristupa utvrđivanju rezultata glasanja na birackom mestu

Biracki odbor utvrđuje broj neupotrebljenih glasackih listica i stavlja ih u poseban omot koji pecati

Na osnovu izvoda iz birackog spiska, biracki odbor utvrđuje ukupan broj biraca koji su glasali

Kad se glasacka kutija otvori, posle provere kontrolnog lista, važeci glasacki listici odvajaju se od nevažecih

Biracki odbor konstatuje broj nevažecih glasackih listica i unosi ga u zapisnik, a potom utvrđuje broj važecih listica i broj glasova za svaku izbornu listu, što takode unosi u zapisnik

Nevažeci glasacki listic jeste nepopunjeni glasacki listic, listic koji je popunjen tako da se ne može utvrditi za koju se izbornu listu glasalo i listic na kome je zaokruženo više od jedne izborne liste

Ako je na glasackom listicu zaokruženo ime i prezime prvog kandidata na izornoj listi ili je zaokružen naziv ili deo naziva izborne liste, odnosno ako su istovremeno zaokruženi redni broj i naziv izborne liste i ime i prezime prvog kandidata, takav izborni listic smatra se važecim

Ako se utvrdi da je broj glasackih listica u glasackoj kutiji veci od broja biraca koji su glasali, biracki odbor se raspušta i imenuje novi, a glasanje na tom birackom mestu ponavlja se

Član 75

Biracki odbor po utvrđivanju rezultata glasanja u zapisnik o svom radu unosi broj primljenih glasackih listica; broj neupotrebljenih glasackih listica; broj nevažecih glasackih listica; broj važecih glasackih listica; broj glasova datih za svaku izbornu listu; broj biraca prema izvodu iz birackog spiska i broj biraca koji su glasali

U zapisnik o radu birackog odbora unose se i primedbe i mišljenja Clanova birackog odbora, podnosilaca izbornih lista i zajednickih predstavnika podnosilaca izbornih lista, kao i sve druge cinjenice od znacaja za glasanje

Zapisnik o radu birackog odbora potpisuju svi Clanovi birackog odbora

Član 76

Zapisnik o radu birackog odbora izrađuje se na propisanom obrascu koji se štampa u šest primeraka

U opštinama gde su u službenoj upotrebi jezici nacionalnih manjina zapisnik o radu birackog odbora štampa se i na tim jezicima

Prvi primerak zapisnika sa utvrđenim izbornim materijalom dostavlja se Republickoj izbornoj komisiji

Drugi primerak zapisnika istice se na birackom mestu na javni uvid

Preostala četiri primerka zapisnika uručuju se predstavnicima podnosilaca izbornih lista koje su osvojile najveći broj glasova na tom birackom mestu i to odmah ukoliko podnosilac izborne liste ima predstavnika u birackom odboru, a ukoliko ga nema predstavnik podnosioca izborne liste može preuzeti primerak zapisnika od izborne komisije u roku od 12 casova

Ostali podnosioci izborne liste imaju pravo da, u roku od 12 casova od dostavljanja materijala sa birackog mesta Republickoj izbornoj komisiji, od Republicke izborne komisije dobiju overenu fotokopiju zapisnika sa birackog mesta

Član 77

Po utvrđivanju rezultata glasanja biracki odbor će bez odlaganja, a najdocije u roku od 18 casova od casa zatvaranja birackog mesta, dostaviti Republickoj izbornoj komisiji: zapisnik o radu, izvod iz birackog spiska; neupotrebljene i, odvojeno, upotrebljene glasacke listice; nevažeće i, odvojeno, važeće glasacke listice, kao i preostali izborni materijal

Član 78

U roku od 96 casova od zatvaranja birackih mesta, Republicka izborna komisija zapisnicki utvrđuje: ukupan broj biraca upisanih u biracki spisak; broj biraca koji je glasao na birackim mestima; ukupan broj glasackih listica primljenih na birackim mestima; ukupan broj neupotrebljenih glasackih listica; ukupan broj nevažećih glasackih listica; ukupan broj važećih glasackih listica; broj glasova datih za svaku izbornu listu pojedinačno

Republicka izborna komisija utvrđuje rezultate izbora i o tome sacinjava poseban zapisnik Republicka izborna komisija propisuje sadržaj i oblik obrasca zapisnika o svom radu

Član 79

Podnosioci izbornih lista mogu Republickoj izbornoj komisiji prijaviti lice koje će imati pravo da prisustvuje statistickoj obradi podataka u Republickoj izbornoj komisiji

Član 80

Svakoj izbornoj listi pripada broj mandata koji je srazmeran broju dobijenih glasova

Član 81

U raspodeli mandata učestvuju samo izborne liste koje su dobile najmanje 5% glasova od ukupnog broja glasova biraca koji su glasali u izornoj jedinici

Član 82

Republička izborna komisija raspodeljuje mandate primenom sistema najvećeg količnika

Mandati se raspodeljuju tako što se ukupan broj glasova koji je dobila svaka pojedina izborna lista podeli brojevima od jedan do zaključno sa brojem 250

Dobijeni količnici razvrstavaju se po veličini a u obzir se uzima 250 najvećih količnika. Svaka izborna lista dobija onoliko mandata koliko tih količnika na nju otpada

Ako dve izborne liste ili više izbornih lista dobiju iste količnike na osnovu kojih se dodeljuje jedan mandat a nema više neraspodeljenih mandata, mandat će se dodeliti listi koja je dobila ukupan veći broj glasova

Ako nijedna izborna lista nije dobila najmanje 5% glasova, raspodela će se izvršiti na način određen u st. 1. do 3. ovog člana

Član 83

Mandati koji pripadaju određenoj izornoj listi dodeljuju se kandidatima sa te liste, u skladu sa odredbama ovog zakona

Kad određenoj izornoj listi pripadne više mandata nego što je na toj listi predloženo kandidata za poslanike, mandat se dodeljuje izornoj listi koja ima sledeći najveći količnik

Član 84

Podnosilac izborne liste će, najkasnije u roku od deset dana od dana objavljivanja ukupnih rezultata izbora, dostaviti Republickoj izornoj komisiji podatke o tome kojim kandidatima sa izborne liste se dodeljuju dobijeni poslanički mandati, u skladu sa odredbama ovog zakona

Ako podnosilac izborne liste ne dostavi podatke, Republicka izborna komisija će ga pismeno obavestiti da je dužan da to učini u naknadnom roku od pet dana, uz upozorenje na posledice nepostupanja

Ako podnosilac izborne liste ne dostavi podatke ni u naknadno ostavljenom roku, Republicka izborna komisija će posebnim rešenjem sve dobijene mandate sa te izborne liste dodeliti kandidatima sa liste prema njihovom redosledu na listi. Protiv ovog rešenja nije dozvoljen prigovor, niti žalba

2. Objavljivanje rezultata izbora

Član 85

Republička izborna komisija objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije" podatke o ukupnim rezultatima izbora poslanika i to o:

1. broju biraca upisanih u biracki spisak,
2. ukupnom broju biraca koji su glasali,
3. broju primljenih glasackih listica,
4. broju neupotrebljenih glasackih listica,
5. broju upotrebljenih glasackih listica,
6. broju nevažećih glasackih listica,
7. broju važećih glasackih listica,
8. broju glasova koji su dobile pojedine izborne liste,
9. broju mandata koji su dobile pojedine izborne liste

Član 86

Rezultate izbora Republička izborna komisija objavljuje u roku od 96 casova od casa završetka glasanja

Od završetka glasanja do objavljivanja rezultata izbora, Republička izborna komisija objavljuje preko sredstava obaveštavanja privremene podatke o rezultatima izbora

Rezultati izbora objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije"

Član 87

Republička izborna komisija izdaje poslaniku uverenje da je izabran

X. PRESTANAK MANDATA, PONOVI IZBORI I POPUNJAVANJE UPRAŽNJENIH POSLANICKIH MESTA

1. Prestanak mandata

Član 88

Poslaniku prestaje mandat pre isteka vremena na koje je izabran:

1. ako mu prestane Clanstvo u politickoj stranci ili koaliciji na cijoј izbornoј listi je izabran za poslanika,
2. podnošenjem ostavke,
3. ako je pravosnažnom sudskom odlukom osuđen na kaznu zatvora bezuslovno u trajanju od najmanje šest meseci,
4. ako je pravosnažnom sudskom odlukom lišen poslovne sposobnosti,
5. preuzimanjem posla ili funkcije koji su, prema ovom zakonu, nespojivi sa funkcijom poslanika,
6. gubljenjem državljanstva,
7. ako mu prestane prebivalište na teritoriji Republike Srbije,
8. ako nastupi smrt poslanika,

9. brisanjem iz registra kod nadležnog organa političke stranke, odnosno druge političke organizacije na čijoj izbornoj listi je izabran

Poslaniku mandat prestaje danom nastupanja slučaja iz stava 1. ovog člana

Dan prestanka mandata konstatuje Narodna skupština Republike Srbije na prvoj narednoj sednici posle prijema obaveštenja o razlozima za prestanak mandata poslanika

Član 89

Ponovni izbori sprovode se ako Republička izborna komisija poništi izbore zbog nepravilnosti u sprovođenju izbora u slučajevima utvrđenim ovim zakonom

Član 90

Ako Republička izborna komisija poništi izbore na pojedinom biračkom mestu, glasanje se ponavlja samo na tom biračkom mestu

Kad se izbori ponavljaju u slučajevima utvrđenim ovim zakonom Republička izborna komisija donosi rešenje o ponavljanju glasanja

U slučaju iz čl. 89. i 90. ovog zakona rezultat izbora se utvrđuje po završetku ponovljenog glasanja

Član 91

Ponovni izbori se sprovode na način i po postupku koji su ovim zakonom utvrđeni za sprovođenje izbora

Ponovljene izbore raspisuje Republička izborna komisija

Ponovni izbori sprovode se najdavnije 15 dana od dana poništenja izbora u Republici Srbiji, odnosno sedam dana od dana poništenja izbora na biračkom mestu

Ponovni izbori se sprovode po listi kandidata koja je utvrđena za izbore koji su poništeni, osim kad su izbori poništeni zbog nepravilnosti u utvrđivanju izborne liste

Član 92

Ako na osnovu člana 88. stav 1. ovog zakona poslaniku prestane mandat pre isteka vremena na koje je izabran, mandat se dodeljuje novom poslaniku, na način utvrđen ovim članom

Kad poslaniku prestane mandat pre isteka vremena na koje je izabran u slučajevima iz stava 1. ovog člana, mandat pripada političkoj stranci sa čije je izborne liste bio izabran poslanik kome je prestao mandat i taj mandat se dodeljuje kandidatu na izbornoj listi za koga stranka nije dobila mandat

Kad poslaniku prestane mandat pre isteka vremena na koje je izabran u slučajevima iz stava 1. ovog člana, a na izbornoj listi sa koje je poslanik bio izabran nema kandidata za koje podnosi lac

izborne liste nije dobio mandat, mandat pripada podnosiocu izborne liste koji ima sledeci najveći kolicnik a za njega nije dobio mandat

Mandat novog poslanika traje do isteka mandata poslanika kome je prestao mandat

U slucajevima iz st. 2. i 3. ovog Clana od kandidata se pre utvrdivanja mandata pribavlja pismena saglasnost da prihvata mandat

XI. ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA

Član 93

Organi nadležni za sprovođenje izbora dužni su da u toku izbornog postupka obaveštavaju birace o njihovim izbornim pravima i o načinu zaštite tih prava

Član 94

Svaki birac, kandidat za poslanika i podnosilac izborne liste ima pravo na zaštitu izbornog prava, po postupku utvrđenom ovim zakonom

Član 95

Svaki birac, kandidat i podnosilac izborne liste ima pravo da podnese prigovor Republickoj izbornoj komisiji zbog povrede izbornog prava u toku izbora ili nepravilnosti u postupku predlaganja odnosno izbora

Prigovor protiv odluke, radnje ili propusta birackog odbora podnosi se Republickoj izbornoj komisiji

Prigovor iz st. 1. i 2. ovog Clana podnosi se u roku od 24 casa od casa kad je doneta odluka odnosno izvršena radnja koju podnosilac prigovora smatra nepravilnom, odnosno od casa kad je učinjen propust

Član 96

Republicka izborna komisija donosi rešenje u roku od 48 casova od casa prijema prigovora i dostavlja ga podnosiocu prigovora

Ako Republicka izborna komisija usvoji prigovor, poništice odluku ili radnju

Ako Republicka izborna komisija po prigovoru ne donese rešenje u rokovima predvidenim ovim zakonom, smatra se da je prigovor usvojen

Član 97

Protiv rešenja Republicke izborne komisije, kojim je odbacen ili odbijen prigovor, može se izjaviti žalba Vrhovnom sudu Srbije

Žalba se podnosi preko Republičke izborne komisije u roku od 48 casova od prijema rešenja

Republička izborna komisija dužna je da u roku od 24 casa od prijema žalbe dostavi Vrhovnom sudu Srbije prigovor i sve potrebne spise

Vrhovni sud Srbije odlucuje po žalbi shodnom primenom odredaba zakona kojim se ureduje postupak u upravnim sporovima

Odluka po žalbi donece se najkasnije u roku od 48 casova od prijema žalbe sa spisima

Odluka doneta u postupku po žalbi je pravosnažna i protiv nje se ne mogu podneti zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke, niti zahtev za ponavljanje postupka, predvideni Zakonom o upravnim sporovima

Ako sud usvoji žalbu, odgovarajuca izborna radnja, odnosno izbori ponovice se najdocnije za deset dana

XII. TROŠKOVI SPROVOĐENJA IZBORA

Član 98

Sredstva za rad organa za sprovođenje izbora, izborni materijal i druge troškove sprovođenja izbora obezbeđuju se u budžetu Republike

Zahtev za dodelu sredstava sa specifikacijom ukupnih troškova podnosi Republička izborna komisija

Sredstva koja se isplacuju kao naknada za rad lica u organima za sprovođenje izbora oslobođena su placanja poreza i doprinosa

Član 99

U postupku sprovođenja izbora opšti nadzor nad postupcima politickih stranaka, kandidata i sredstava javnog obaveštavanja u toku izbornih aktivnosti sprovodi nadzorni odbor

Nadzorni odbor ima deset Clanova od kojih polovinu Clanova imenuje Narodna skupština Republike Srbije na predlog Vlade Republike Srbije, a polovinu na predlog poslanickih grupa u Narodnoj skupštini Republike Srbije iz reda istaknutih javnih radnika, pod uslovom da oni nisu Clanovi organa politickih stranaka koje ucestvuju na izborima

Predsednika nadzornog odbora biraju izmedu sebe Clanovi nadzornog odbora tajnim glasanjem

Član 100

Nadzorni odbor:

1. prati predizborne aktivnosti i ukazuje na eventualne nepravilnosti u postupanju politickih stranaka, kandidata i drugih ucesnika u izbornom postupku,

2. kontroliše postupanje sredstava javnog obaveštavanja u primeni odredaba ovog zakona koje se odnose na obezbeđivanje ravnopravnih uslova za predstavljanje podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista,
3. predlaže mere za poštovanje jednakosti kandidata u izlaganju njihovih programa,
4. obraća se javnosti radi zaštite moralnog integriteta licnosti kandidata,
5. upozorava na postupke političkih stranaka organa uprave, kandidata i sredstava javnog obaveštavanja kojima se ometa izborna kampanja i ugrožava jednakost prava svih kandidata

Ako bilo koji ucesnik u izbornoj kampanji svojim ponašanjem poziva na nasilje, širi nacionalnu, versku ili rasnu mržnju ili podstice na neravnopravnost polova, nadzorni odbor za izbornu kampanju bez odlaganja ce dati inicijativu za pokretanje postupka pred nadležnim državnim organima

Ako se sporazum iz Clana 51. ovog zakona ne zakljuci u predvidenom roku, nadzorni odbor utvrdice broj i trajanje emisija za ravnopravno predstavljanje podnosilaca izbornih lista

Član 101

Narodna skupština Republike Srbije imenovace Clanove Republicke izborne komisije u roku od 20 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona

Republicka izborna komisija donece akte predvidene ovim zakonom najdocnije u roku od pet dana od dana imenovanja svojih Clanova

Republicka izborna komisija odreduju biracka mesta na kojima ce se obaviti glasanje za narodne poslanike tako da se omoguci biracima da glasanje za te poslanike i za druge poslanike, odnosno odbornike, za koje se istog dana sprovode izbori obave u istoj prostoriji ili, po mogucnosti, u najbližoj prostoriji u kojoj se istovremeno sprovode drugi izbori

Član 102

Republicka organizacija nadležna za poslove statistike objavice u "Službenom glasniku Republike Srbije" podatke o broju biraca u roku od deset dana od dana stupanja na snagu ovog zakona

Član 103

Za finansiranje izborne kampanje obezbeđuju se sredstva u iznosu od 1000 prosečnih neto zarada isplacenih u privredi Republike Srbije u mesecu koji je prethodio mesecu u kome su raspisani izbori, a za koji su objavljeni zvanicni podaci

Sredstva iz stava 1. ovog Clana raspodeljuju se srazmerno broju osvojenih mandata

XIII. KAZNENE ODREDBE

Član 104

Kaznom zatvora do tri godine kaznice se za krivično delo Član Republičke izborne komisije ili Član birackog odbora, ili drugo lice koje u vršenju dužnosti u vezi sa izborom poslanika izmeni broj datih glasova dodavanjem ili oduzimanjem glasackih listica ili glasova pri prebrojavanju ili koje objavi rezultat izbora koji ne odgovara obavljenom glasanju

Član 105

Kaznom zatvora do jedne godine kaznice se za krivično delo:

1. ko drugog u nameri da mu onemogući glasanje za poslanika protivzakonito ne uvede u spisak ili ga izbriše iz tog spiska,
2. ko silom, ozbiljnom pretnjom, podmicivanjem ili na drugi način prinudi drugog ili na njega utice da na izborima za poslanike ne glasa ili da glasa za određenu izbornu listu ili da ne glasa za određenu izbornu listu

Ako delo iz stava 1. ovog Člana učini Član Republičke izborne komisije, Član birackog odbora ili drugo lice u vršenju dužnosti u vezi sa izborima za poslanike, kaznice se kaznom zatvora od tri meseca do tri godine

Član 106

Novčanom kaznom ili kaznom zatvora do jedne godine kaznice se za krivično delo:

1. ko posle obavljenih izbora za izbor poslanika pozove biraca na odgovornost zbog glasanja ili zahteva od njega da kaže kako je glasao ili zašto nije glasao,
2. ko na izborima za izbor poslanika glasa umesto drugog biraca pod njegovim imenom ili na istom glasanju glasa dva ili više puta,
3. ko na izborima za poslanike uništi, ošteti, oduzme ili prikrije glasacki listić kojim je obavljeno glasanje, neku od isprava o izborima ili bilo koji predmet namenjen izborima ili glasanju.

Ako delo iz stava 1. ovog Člana učini Član Republičke izborne komisije, Član birackog odbora ili drugo lice u vršenju dužnosti u vezi sa navedenim izborima - kaznice se zatvorom od tri meseca do tri godine

Član 107

Novčanom kaznom ili kaznom zatvora do šest meseci kaznice se za krivično delo lica koje na izborima za poslanike povredi tajnost glasanja

Ako delo iz stava 1. ovog Člana izvrši Član Republičke izborne komisije, Član birackog odbora ili drugo lice u vršenju dužnosti u vezi sa izborima poslanika - kaznice se zatvorom do tri godine

Član 108

Novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 novih dinara kaznice se za prekršaj organizacija koja objavi procenu rezultata izbora ili prethodne rezultate izbora, suprotno odredbi Člana 5. stav 3. ovog zakona

Za prekršaj iz stava 1. kaznice se i odgovorno lice u organizaciji novčanom kaznom od 1.000 do 4.000 novih dinara

Za prekršaj iz stava 1. ovog Clana kaznice se i lice koje objavi procenu rezultata izbora ili prethodne rezultate izbora novčanom kaznom od 500 do 2.000 novih dinara

Član 109

Novčanom kaznom od 1.500 do 6.000 novih dinara kaznice se za prekršaj Clan birackog odbora ili Republicke izborne komisije, koji onemoguci pracenje rada organa za sprovođenje izbora (Clan 32. stav 2. Zakona)

Član 110

Novčanom kaznom od 12.000 do 60.000 novih dinara kaznice se za prekršaj organizacije iz Clana 51. ovog zakona ako ne izvršavaju obaveze utvrdene odredbama ovog zakona odnosno ako omoguce predstavljanje kandidata suprotno Clanu 49. stav 2. ovog zakona

Za prekršaj iz stava 1. ovog Clana kaznice se i odgovorno lice u organizaciji iz Clana 51. ovog zakona novčanom kaznom od 1.500 do 6.000 novih dinara

Član 111

Novčanom kaznom od 5.000 do 10.000 novih dinara kaznice se rukovodilac organa nadležnog za vodenje birackih spiskova ukoliko ne izvrši obaveze iz cl. 12, 19. i 54. Zakona

Član 112

Novčanom kaznom od 5.000 do 10.000 novih dinara kaznice se za prekršaj politicka stranka, koalicija odnosno druga politicka organizacija ili drugo pravno lice koje suprotno odredbama ovog zakona isticie simbole politicke stranke, odnosno druge politicke organizacije, kao i drugi propagandni materijal (Clan 55. Zakona)

Za prekršaj iz stava 1. ovog Clana kaznice se i odgovorno lice u politickoj organizaciji ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 500 do 3.000 novih dinara

Član 113

Novčanom kaznom od 1.500 do 6.000 novih dinara kaznice se za prekršaj lice koje na birackom mestu koristi pejdžer, mobilni telefon i druga sredstva veza i komunikacija (Clan 55. Zakona)

Clan 114

Novčanom kaznom od 500 do 2.500 novih dinara kaznice se lice koje izazove nered na birackom mestu, usled cega je glasanje moralo biti prekinuto (Clan 57. Zakona)

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 115

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije"

Član 116

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o izboru narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", br. 79/92, 83/92, 53/93, 67/93, 90/93, 107/93, 48/94 i 32/97)

Član 117

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o izbornim jedinicama za izbor narodnih poslanika ("Službeni glasnik RS", broj 32/97)